

Συνάδελφοι,

Τό θέμα πάνω στό όποϊον θά μιλήσω εΐναι: "Τά συνδικαλιστικά δικαιώματα και οι μειονότητες τής Κύπρου".

Μιλόντας πάνω σ' αυτό τό θέμα τίθεται καθαρά τό έρώτημα. 'Υπάρχει σήμερα πρόβλημα συνδικαλιστικῶν δικαιωμάτων για τίς μειονότητες τής Κύπρου; Δηλαδή υπάρχει παραβίαση αὐτῶν τῶν δικαιωμάτων;

Προτού ἀπαντήσουμε πάνω σ' αυτό τό έρώτημα εΐναι καί χρήσιμο ἀλλά καί ἀπαραίτητο νά ποῦμεν μερικά λόγια ὅσον ἀφορᾷ τήν θέση τής ΠΕΟ καί τῶν Συντεχνιῶν της πάνω στό πρόβλημα τής ὁργάνωσης τῶν εργατῶν τῶν μειονοτήτων στές ἐπαγγελματικές τους ὁργανώσεις.

Συνάδελφοι,

Ἡ ΠΕΟ καί οι Συντεχνίες της σάν γνήσιες ταξικές συνδικαλιστικές ὁργανώσεις μέ καθαρά ταξικό προσανατολισμό, ἀπό τά πρώτα χρόνια τής ἱδρύσεως τους, ἔβλεπαν ὅτι ἡ ὁργάνωση για τοῦς εργάτες ἀνεξάρτητα ἂν αὐτοί εΐναι Ἕλληνες, τούρκοι, ἀρμένηδες ἢ μαρωνίτες, μιᾶ ἔπρεπε νά ἦτο. Καί μέσα σ' αὐτή ὅλοι οι εργάτες μέλη, νά ἔχουν τά ἴδια δικαιώματα καί τίς ἴδιες ὑποχρεώσεις.

Για τήν ΠΕΟ καί για τίς Συντεχνίες της δέν μπορούσε καί δέν ἔπρεπε νά ὑπῆρχαν ἄλλες Συντεχνίες για τοῦς Ἕλληνες εργάτες, ἄλλες για τοῦς τούρκους, ἄλλες για τοῦς ἀρμένηδες καί ἄλλες για τοῦς μαρωνίτες. Διαφορετικά θά σήμαινε διάσπαση καί ἐξασθένιση τῶν δυνάμεων τής εργατικῆς τάξης μέ σοβαρές ἐπιπτώσεις στόν ἀγῶνα για τήν προστασία τῶν εργατικῶν συμφερόντων.

Ἔτσι, ἂν πᾶμεν ἄρκετά χρόνια πίσω, θά δοῦμεν ὅτι μέσα στις ἴδιες Συντεχνίες, δίπλα στοῦς Ἕλληνες εργάτες ἦτο ὁργανωμένοι καί οι συνάδελφοι τους τούρκοι εργάτες, ὅπως καί οι εργάτες καί τῶν ἄλλων μειονοτήτων.

"Ἄν κοιτάξουμε τό καταστατικό τής Συντεχνίας Ὑποδηματοεργατῶν τό 1931, θά δοῦμεν ὅτι αὐτό ἦτο γραμμένο ὄχι μόνο στήν ἑλληνική ἀλλά καί στήν τουρκική γλώσσα. Ἐνδεικτικό τής κοινῆς ὁργάνωσης τῶν ἴδιων δικαιωμάτων καί τῶν κοινῶν ἀγῶνων τῶν εργατῶν αὐτοῦ τοῦ κλάδου.

"Ἄν κοιτάξουμε τό καταστατικό τής Συντεχνίας Μεταλλωρῶν τής Σκουριώτισσας, Μαυροβουνίου καί Ἀγλικίου τοῦ 1939, θά δοῦμεν ὅτι ἀνάμεσα στά 15 μέλη τοῦ Συμβουλίου τής Συντεχνίας, τά 5 ἦτο τούρκοι.

Τό ίδιο μπορούμεν νά ποῦμεν γιά ὅλες τίς Συντεχνίες μέχρι τό 1960. Τῶν Οἰκοδόμων, τῶν ἄρτεργατῶν, τῶν ροιπεργατῶν, τῶν λιμενεργατῶν τῶν μεταφορῶν κλπ. Μέσα στίς γραμμές τους ἦτο ὀργανωμένοι τόσο οἱ Ἕλληνες ὅσο καί οἱ τούρκοι καί οἱ ἐργάτες τῶν ἄλλων μειονοτήτων.

Καί ὅταν ὑποβάλλονταν καί διεκδικούνταν αἰτήματα, αὐτά ὑποβάλλονταν καί διεκδικούνταν γιά ὅλα τά μέλη χωρίς ἀπολύτως καμιά διάκριση.

Ὅπως ἐτονίσθη καί ἔλλοτε, στίς γραμμές τῆς ΠΕΟ οἱ ὀργανωμένοι τούρκοι ἐργάτες ἔσταναν τίς τρεῖς χιλιάδες καί ἀντιπροσώπευαν ἕνα μεγάλο ποσοστό τῆς ὀργανωμένης δύναμης τῆς ΠΕΟ. Γιά νά εὐκολύνονται δέ περισσότερο οἱ Τούρκοι συνάδελφοι μας στήν κατὰ τόπον ὅπως καί στίς κινητοποιήσεις γιά τά εἰδικά προβλήματα πού ἀντιμετώπιζον, ἰδρύθη ἀπό τήν ΠΕΟ εἰδικό τούρκικο τμήμα τό ὁποῖον ἦτο ἐπανδραμμένο μέ ἑμισθα τούρκικα συνδικαλιστικά στελέχη.

Ἐάν σήμερα οἱ συνάδελφοι μας τούρκοι ἐργάτες πού ἦτο μέλη τῆς ΠΕΟ ἐγκατέλειψαν τίς Συντεχνίες τους, τό ἔκαναν παρά τήν θέληση τους καί κίτω ἀπό τήν ἀπειλή καί τήν τρομοκρατία πού ἐξασκεῖτο πάνω τους ἀπό τά τούρκικα σαρβινιστικά στοιχεῖα καί ἀπό τά ὄργανα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Τό ἔκαναν δηλαδή ἐγκατέλειψαν τίς Συντεχνίες τῆς ΠΕΟ ὕστερα ἀπό τήν νέα τραγωδία πού ἐπλήξε τήν Κύπρον μέ τήν ὀργάνωση τοῦ πραξικοπήματος καί τῆς τούρκικης εἰσβολῆς. Καί πρέπει ν' ἀνακέρουμεν ἐδῶ ὅτι ἕνας ἀριθμός τούρκων ἐργατῶν ἐξ-κολουθοῦν νά βροῖσκονται στά μητρώα τῶν Συντεχνιῶν μας ὕστερα ἀπό παράκληση τῶν ἰδίων.

Αὐτό πού ἔγινε, δηλαδή ὁ ἐξαναγκασμός τῶν τούρκων ἐργατῶν νά ἐγκαταλείψουν παρά τήν θέληση τους τίς Συντεχνίες τους, ἀποτελεῖ κατά τήν ἐκτίμηση τῆς ΠΕΟ κατάρρη παραβίαση τῶν συνδικαλιστικῶν δικαιωμάτων ὄχι μόνο τῶν τούρκων ἐργατῶν ἀλλά ὁλόκληρης τῆς ἐργατικῆς τάξης τῆς Κύπρου. "Ἐνοχοι γι' αὐτή τήν παραβίαση δέν εἶναι μόνο ὁ ἰμπεριαλισμός καί τό ΝΑΤΟ πού θέλουν νά κατακτήσουν τήν Κύπρον καί νά τήν μετατρέψουν Νησιτοῖκή βάση, ἀλλά καί ὅλοι ἐκεῖνοι πού βοήθησαν τό ἔργο τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ στήν ὀργάνωση τοῦ πραξικοπήματος καί τῆς εἰσβολῆς.

Συνάδελφοι,

Ὅπως εἶδαμεν μέ ὅτι ἀνακέρουμεν, παραβίαση τῶν συνδικαλιστικῶν δικαιωμάτων σέ βόρος τῶν μειονοτήτων, ἀλλά καί τῆς ἐργατικῆς τάξης γενικά, εἶχαμεν καί ^{στί} προηγούμενα χρόνια, μέ μεγαλύτερες διαστάσεις κατὰ τήν περίοδο τοῦ 1956-64 καί τοῦ 1974.

Τώρα και έξη χρόνια οι συνάδελφοι μας τούρκοι εργάτες που βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, έφαικολουθούν ν'άντιμετωπίζουν με πολλή όφύτητα τό πρόβλημα της παραβίασης τών συνδικαλιστικών τους δικαιωμάτων και έλευθεριών. Αυτό μπορούμεν νά ποϋμεν ότι ήτο έπόμενο όταν ή περιοχή αύτή κατέχεται και έλέγχεται από τά κατοχικά τουρκικά στρατεύματα και όταν ό πληθυσμός της περιοχής διοικείται με άντιδημοκρατικά και δικτατορικά μέσα.

Όμως πώς έμφράζεται αύτή ή παραβίαση τών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων τών τούρκων συναδέλφων μας;

Πρώτα όπως ξέρουμεν στην κατεχόμενη περιοχή υπάρχουν δυό Τουρκοκυπριακές Συνδικαλιστικές Όμοσπονδίες. Είναι ή ΤΟΥΡΚΣΕΝ που είναι δεξιά όργάνωση και ή ΝΤΕΒ-ΙΣ που είναι δημοκρατική και γνήσια ταξική συνδικαλιστική όργάνωση. Παράλληλα από τίς δυό Όμοσπονδίες υπάρχουν και άλλες Συντεχνίες όπως εκείνη τών δασκάλων, τών καθηγητών, τών Δημοτικών Υπαλλήλων κλπ που δέν άνήκουν σε Όμοσπονδία.

Και ενώ ή ΤΟΥΡΚΣΕΝ όπως και οι άλλες Συντεχνίες είναι έγγεγραμμένες με βάση τόν σχετικό "νόμο" της Τουρκοκυπριακής Διοίκησης, ή ΝΤΕΒ-ΙΣ δέν είναι έγγεγραμμένη. Και αυτό παράλο που άντιπροσωπεύει τέσσερις περίπου χιλιάδες μέλη, παράλο που υποβάλλει και διεκδικεί αίτηματα και παρά τά επανειλημμένα διαβήματα της για έγγραφή. Και οι λόγοι της μή έγγραφής της νομίζουμεν είναι για όλους μας κατανοητοί. Είναι καθαρά πολιτικοί.

Αυτό που γίνεται με την ΝΤΕΒ-ΙΣ δέν μπορεί παρά ν'άποτελεί μία καθαρή, ξεταίπωτη αλλά και κατώκαρη παραβίαση τών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων σε βάρος τών τούρκων εργατών.

Όμως ή παραβίαση τών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων τών Τούρκων συναδέλφων μας στον βορρά, δέν έμφράζεται μόνο με την μή έγγραφή της ΝΤΕΒ-ΙΣ. Έμφράζεται και με πολλούς άλλους τρόπους. Όπως έδήλωσε πρόσφατα και ό Γενικός Γραμματέας της ΝΤΕΒ-ΙΣ, συν. Χασάν Σαριτζιά, στο περιοδικό της ΠΣΟ τόν Αύγουστο του 1980.

- Η Τουρκοκυπριακή κυβέρνηση μπορεί ν'άπαγορεύσει ή νά άναστείλει όποτε θέλει όποιανδήποτε άπεργία,
- Όταν γίνει μία άπεργία οι Συντεχνιακοί υπεύθυνοι δέν μπορούν νά έρθουν σ'έπαφή με τους εργάτες άπεργούς χωρίς την άδεια και την συγκατάθεση του έργοδότη,
- Ότι οι Συντεχνίες δέν μπορούν νά είσπράττουν συνδρομές από τά μέλη τους έξω από τά Συντεχνιακά οίκήματα και

- "Ότι ο υπεύθυνος "λειτουργός" μπορεί ν' απαγορεύσει
οποιοσδήποτε συντεχνιακές δραστηριότητες.

Καί αυτά είναι μερικά παραδείγματα μόνο. Άρκει όμως
γιά νά μάς δείξουν τί γίνεται στόν βορρά σέ βάρος τών συνδικαλιστι-
κών δικαιωμάτων και τών συνδικαλιστικών ελευθεριών τών συναδέλφων
μας τούρκων εργατών.

Πρόβλημα λοιπόν συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και συνδικαλιστι-
κών ελευθεριών μέσα στις μειονότητες και συγκεκριμένα μέσα στην
τούρκικη μειονότητα υπάρχει. Καί μάλιστα εξαιρετικά σοβαρό. Καί ή
ύπαρξη αυτού τού σοβαρού προβλήματος αναπόφευκτα έχει και τις άρνητι-
κές επιπτώσεις του πάνω στά προβλήματα και τά συμφέροντα τών
τούρκων εργατών.

Οι Τούρκοι εργάτες προτού υποχρεωθούν νά εγκαταλείψουν τις
συντεχνίες τους και νά μεταβούν στόν βορρά, και αγωνιζόμενοι μαζί μέ
τούς συναδέλφους τους έλληνες και τούς εργάτες τών άλλων μειονοτήτων,
κατόρθωσαν νά λύσουν άρκετά από τά προβλήματα τους και νά βελτιώσουν
σημαντικά τις συνθήκες εργασίας και τό βιοτικό τους επίπεδο. Είχαν
τούς ίδιους όρους εργασίας όπως και οι έλληνες και οι άλλοι
εργάτες συνάδελφοι τους.

Τώρα, ιδιαίτερα μετά τό 1974, όπως έδήλωσε και ο ήγέτης της
ΝΤΕΒ-ΙΣ "τό βιοτικό επίπεδο τών τούρκων εργατών διαρκώς και χειρο-
τερεύει". Χειροτερεύει από την άγριαν έκμετάλλευση της εργοδοσίας
και από τον πληθωρισμόν πού υπολογίζεται ότι αυξάνεται κάθε χρόνο
κατά 75%, και γιατί οι Τούρκοι εργάτες έμποδίζονται νά οργανωθούν
ελεύθερα και στές οργανώσεις τους παρεμβάλλονται σοβαρά έμπόδια στους
άγώνες πού διεξάγουν γιά την υπεράσπιση και την προστασία τών εργα-
τικών συμφερόντων.

Συνάδελφοι,

Η παραβίαση τών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων τών τούρκων
συναδέλφων μας, δέν είναι μόνο παραβίαση γιά τούς τούρκους εργάτες.
Είναι παραβίαση τών δικαιωμάτων γενικά της Κυπριακής εργατικής τάξης.
Γιατί όπως αναφέραμεν και στην αρχή γιά την ΠΕΘ και γιά τό συντεχνιακό
της κίνημα ή εργατική τάξη της Κύπρου μιá είναι, άνεξάρτητα ποιοί
τήν αποτελούν.

Παράλληλα ή ζημιά πού γίνεται σέ βάρος τών συμφερόντων
τών τούρκων εργατών έξ αιτίας της παραβίασης τών συνδικαλιστικών
τους δικαιωμάτων, είναι ζημιά γιά όλη γενικά την εργατική τάξη. Γιατί
οι Τούρκοι εργάτες άριθμοούν σήμερα 30 περίπου χιλιάδες και αντιπροσω-
πεύουν τό 20% της εργατικής τάξης τού τόπου μας. Καί αποτελούν

ένα αναπόσπαστο τμήμα της εργατικής τάξης της Κύπρου. Καί όταν ένα τμήμα της εργατικής τάξης καταπιέζεται και υποφέρει, όταν εργάζεται και ζει κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες, αυτή η καταπίεση και η εξαθλίωση δεν μπορεί να μη επιδρά και να μη αντανακλά σ'όλη την εργατική τάξη.

Γι'αυτό η ΠΕΟ όταν μιλά για συνδικαλιστικά δικαιώματα και συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο, δεν μπορεί να κάνει διαχωρισμό του προβλήματος. Άλλα θεωρεί τό πρόβλημα σε οποιονδήποτε τμήμα, κλάδο ή ομάδα εργατών και όν παρουσιάζεται, σαν πρόβλημα γενικά της εργατικής τάξης και του συνδικαλιστικού της κινήματος.

Είναι γι'αυτό που η ΠΕΟ στους αγώνες των τούρκων εργατών για συνδικαλιστικά δικαιώματα και συνδικαλιστικές ελευθερίες έδηλώνει πάντα τό ενδιαφέρον της και την συμπαράσταση της.

Αυτά συνάδελφοι πίνω στό θέμα "τά συνδικαλιστικά δικαιώματα και οι μειονότητες της Κύπρου.

XXXXXXXXX